

Staatkunde, Nederland in drievoud – Hst. 1 De Veranderende Staat

§ 1.3 - Ontwikkeling van de democratische rechtsstaat

De belangrijkste regels voor de structuur en het functioneren van de staat zijn terug te vinden in de Nederlandse Grondwet. Op dit moment geldt in Nederland de Grondwet die in 1983 is vastgelegd. In dit document zijn de sporen van de geschiedenis terug te vinden. Zoals we hiervoor hebben gezien, is de ontwikkeling van de Nederlandse staat terug te voeren op de Unie van Utrecht (1579). De eerste Grondwet van Nederland als eenheidsstaat was echter de Bataafse Staatsregeling van 1798. De Grondwet van het Koninkrijk der Nederlanden zoals we die nu kennen dateert van 1814. In de loop van haar geschiedenis is zij verschillende malen gewijzigd. De grondwetsherziening van 1848 was daarbij zo ingrijpend, dat dit in 1998 met een grootst opgezet project '150 jaar Grondwet 1848-1998' is gevierd. Deze viering was terecht, omdat in de Grondwet uit het herdachte jaar voor het eerst alle wortels van de democratische rechtsstaat zijn terug te vinden. We kunnen dit duidelijk maken aan de hand van vier kernbegrippen: constitutionele monarchie, parlementaire democratie, rechtsstaat en gedecentraliseerde eenheidsstaat.